

روح تقلید و خرافه پرستی!

در شماره های پیش ، دو عامل اختناق فکری را تحت عنوان «تلاش برای بی اطلاع نگهداشتن مردم - سانسور عقائد و افکار» مورد بررسی و تحقیق قرار دادیم ، و اینک به سومین عامل سلب آزادی فکری و چگونگی مبارزه اسلام با آن می پردازیم .

* انگیزه تقلید و خرافه پرستی ؟

* ای دو صد لعنت بر این تقلید باد !

* خرافه پرستی در عصر فضا !!

از آنجا که افراد دنبالهرو ، خود را در برابر دین و تشخیص گروه پیشرو ، حقیر و ناچیز میدانند و فکر میکنند : هر چه را که زمامداران ، طراحان ، قدرتمندان قهرمانان و هنرپیشه گان ، و اکثریت مردم ، انجام داده و پذیرفته اند ، صد درصد درست و شایسته پیروی است ، بعلاوه چون افراد دنبالهرو معمولا دارای عقده حقارت ، و تمایل به خودنمایی و داشتن حسن برتری جوئی و تشخیص طلبی ، هستند ، از اینجهت سعی میکنند ، در مقام عمل از کردار و رفتار گروه پیشرو و افراد مورد نظر خود ، تقلید نمایند .

کودکی که از اطوار بزرگ سالان تقلید میکند ، دانش آموزی که از حالات و رفتار معلم خود پیروی مینماید ، جوانی که از کردار و رفتار قهرمانان ، رجال تاریخ ، هنرپیشگان ، و افراد سمبل اجتماع ، تقلید میکند ، آنها بدینوسیله از یکطرف از تجربیات علمی و عملی دیگران استفاده میکنند ، و از طرف دیگر ، تمایل برتری جوئی و خودنمایی خود را ارضاء می نمایند بنابراین ، اصل تقلید ، در عین آنکه از عوامل بسیار موثر پیشرفتهای فردی و اجتماعی است و بایستی از این تمایل طبیعی در راه ساختن شخصیت ، استفاده نمود ، ولی چه بسا ممکن است بر اثر «بره صفتی» ، از اعمال و رفتاری تقلید شود که موجب بدبختی و انحراف از مسیر فضیلت و تقوی گردد ، از اینجهت در انتخاب صفات و روشهای دیگران ، بعنوان «الگوی» شخصت سازی خود ، بسیار باید دقت کرد .

انگیزه خرافه پرستی؟

مردمی که قدرت تجزیه و تحلیل کارها را ندارند و از رابطه واقعی میان اشیاء بی اطلاعند، بدون آنکه تناسبی میان بعضی از چیزها وجود داشته باشد، آنها را بهم پیوند میدهند و عقائدی باطل و بی اساس، نسبت بآنها پیدا میکنند، مثلاً از عدد سیزده میترسند، صدای جغد را شوم میدانند، عطسه را مقدمه بروز خطر حتمی فرض میکنند...!

«مارتین لوتر کینگ» نویسنده معروف سیاهپوست و برنده جاژ «نوبل» در کتاب معروف خود، در این باره مینویسد: «مردمی که از نظر فکری، روح علیل و ناتوان دارند، خیلی زود، تسلیم خرافات میشوند، چون روح آنها مدام دچار ترس و نگرانی ناجائبی است، و نمیتوانند: روابط علی و معلولی واقعی میان اشیاء را درک کنند، از اینجهت، بدون آنکه تناسب و ربط واقعی ای میان بعضی از چیزها وجود داشته باشد، آنها را بهم مربوط کرده، از آنها نتیجه میگیرند، مثلاً از عدد سیزده و یا گربه سیاه که پنجههایش را صلیب وار، روی هم گذاشته باشد، می ترسند! (۱)

ای دو صد لعنت بر این تقلید باد!

همانطوریکه تذکر دادیم: تقلید دو قسم است، تقلید صحیح، و تقلید کورکورانه و بره صفتی!

منظور از تقلید صحیح آنست که آدمی در راه آشکار ساختن ذخائر مادی و معنوی خود، و احیاء استعداد های درونی خویش، از روش عاقلانه دیگران، استفاده کند و راهی را که رهروان، رفتند و به نتایج ثمربخش رسیدند، او نیز برود.

ولی منظور از تقلید کورکورانه اینست که آدمی بدون آنکه استعداد و لیاقت ذاتی خود را در نظر بگیرد، و بدون آنکه درباره درستی و نادرستی روش و حالتی را که میخواهد از آن تقلید کند اندیشه نماید، بطور کورکورانه و بره صفت، از دیگران پیروی نماید. مولوی که میگوید: خلق را تقلیدشان برباد داد - ای دو صد لعنت بر این تقلید باد! اشاره باین قسم از تقلید است.

مایه بسی تأسف است که پیشرفت فرهنگ و دانش، بجای آنکه بشریت را از چنگال دنباله روی های غلط رهائی بخشد، استقلال فکر و آزادی اندیشه، باو عنایت کند، حالت بره منشی او را تقویت کرده است.

توسعه روز افزون سینماها و تئاترها و اعتیاد مردم به دستگاه های سمعی و بصری کنونی (راديو، تلویزیون، فیلم) کار دنباله رویهای غلط را بجائی رسانده است که آثار نکبت بار آن، در هر کوی و برزن بچشم میخورد.

عده‌ای خود را بشکل «بیتلها» درمی‌آورند ، گروهی از «هیبی‌ها» تقلید میکنند ، جمعی راه و رسم «اگرها» را سرمشق خود قرار میدهند ، طائفه‌ای در راه رفتن ، حرف زدن ، آرایش کردن ، غذا خوردن ، لباس پوشیدن و از هنرپیشه‌ها و ستارگان سینماها الهام میگیرند !!

کمپانیها و صاحبان کارخانه‌ها هم نقطه ضعف مردم ، و راه بیشتر پول درآوردن را خوب فهمیده‌اند ، برای فروش اجناس خود ، کافی است مبلغی بیکی از هنرپیشه‌گان به پردازند تا آنها با پوشیدن آن اجناس و تصدیق خوبی آنها ، بازار فروش آن اجناس را بطرز اعجاب‌آمیزی رواج دهند !

چندی پیش ، خبرگزاری «آسوشیتد پرس» گزارش داد : «... ستاره معروف و جنجالی فرانسوی ، قبول کرد : يك نوع سینه بند را که در کارخانه «اتالنتا» واقع در ایالت «جورجیا» ساخته میشود ، بسته و خوبی آنرا تصدیق نماید ! انتظار میرود ، ستاره معروف فرانسوی ، از محل عوائد فروش این سینه بند ، که محتملاً زیاد خواهد شد ، در چهار سال آینده ، يك میلیون دلار ، مجانی دریافت نماید ! (۱)

یکی از روزنامه‌های یومیه مینویسد : «چندی پیش ، ب ب بایک «پلوور» در خیابانها ظاهر شد . نتیجه این کار ، فروش رفتن بی سابقه پلوور ، در پاریس و شهرهای اطراف بود ! اکثر دخترخانمها ، هر روز پلوور مردانه‌ای می پوشیدند ، تنها باین دلیل که روزی ب ب هوس کرده است ، پلوور مردانه بپوشد !» (۲)

یکی از متخصصین زیبایی ، در پاسخ به خبرنگاریک مجله آمریکائی گفت : اگر روزی خانم معروفی موهای خود را سبز و آبی کند ، بدون شك ، چند روز بعد میلیونها زنان جهان ، از او پیروی خواهند کرد ! (۳)

این دنباله‌روی‌های غلط و تقلیدهای کورکورانه بسیاری از مصلحین و مردان بزرگ را بوحشت انداخته ، جامعه را از ادامه این وضع خطرناک ، برحذر میدارند .

دکتر الکسیس کارل ، بیولوژیست معروف فرانسوی ، در این باره چنین مینویسد : انتشار بیحد روزنامه‌ها و سینماها و رادیو ، سطح فکری طبقات اجتماعی رابه پائین ترین مرحله خود رسانده است ، شاگردان مدارس و دانشجویان ، افکار خود را در برنامه‌های گنگ رادیوئی و سینمائی که بآن ، عادت کرده‌اند ، میریزند ، محیط اجتماعی امروز نه تنها رشد فکری را تسهیل نمیکند بلکه از آن جلوگیری هم مینماید ... نوجوانان کارهای خود را از قهرمانان پرده سینما فرامیگیرند و در بازیهای خود از آن تقلید میکنند! (۴) .

در این گیرودار ، ما شرقیها که از لحاظ صنعت و دانش مادی از غربیها عقب

(۱) اطلاعات ۱۶/۱۱/۳۸ ۳۹/۷/۱۳ کیهان (۳) کیهان ۲۱/۱۰/۳۸

۴ - انسان موجود ناشناخته ص ۱۴۴

مانده‌ایم ، بخیال آنکه آنها همانطور که در قسمتهای مادی از ما مقدمند ، در قسمتهای اخلاقی و انسانی نیز از ما جلوترند ، از اینجهت ، سعی میکنیم در تمام کارها از غذا خوردن و لباس پوشیدن گرفته تا راه رفتن و حرف زدن از آنها تقلید نمائیم . جلال آل احمد ، در کتاب «غرب زدگی» مینویسد : «اکنون ، درلوی این پرچم ، ماشیه بقومی از خود پیگانه‌ایم ، در لباس و خانه‌مان ، درخور اکمان ، درادبمان ، در مطبوعاتمان ، و خطرناک‌تر از همه در فرهنگمان فرنگی‌آب می‌پروریم و فرنگی‌مآب فکر میکنیم و راه حل هر مشکلی را فرنگی مآبانه می‌جوئیم ! (۱)

خرافه پرستی در عصر فضا !

درست است که در ادوار گذشته که مردم از نظر دانش و فرهنگ ، در یک سطح بسیار پستی قرار داشتند و از حقائق امور ، بی‌اطلاع ، و از روابط واقعی میان اشیاء بی‌خبر بودند ، خرافه پرستی در میان آنها رواج بسزائی داشت ولی اینطور نیست که در عصر فضا ، که بسیاری از معضلات برای بشر ، حل شده ، سرینجه دانش ، توانسته پرده از روی بسیاری از حقائق بردارد روح خرافه پرستی از جوامع انسانی رخت بر بسته باشد ، خیر ، هم اکنون نیز مردم کشور های باصطلاح متمدن و پیشرو ، کم و بیش گرفتار این عامل خطرناک عدم آزاد فکری هستند ؟

«مارتین لوتر کینگ» میگوید : خود من ، در آسانسور یک هتل بزرگ نیویورک برای اولین بار متوجه شدم که طبقه سیزدهم ، وجود ندارد ، و پس از طبقه دوازدهم طبقه چهاردهم قرار گرفته است ، علت را از متصدی آسانسور پرسیدم ، پاسخ داد : این رویه و عادت ، در اغلب هتل‌ها رعایت میشود ، چون عده زیادی از بسر بردن در طبقه سیزدهم وحشت دارند ، و بدنبال این گفته افروود : حتی بعضیها بحساب اینکه طبقه چهاردهم جایگزین طبقه سیزدهم است ، از سکونت در طبقه چهاردهم نیز خودداری میکنند (۲)

بوسه به مجسمه گوداربللو !

اخیرا مقامات انتظامی ایتالیا دستور دادند که دیگر زنها حق ندارند ، مجسمه «گوداربللو» را ببوسند ! این مجسمه افسانه شیرینی دارد ، و آن اینکس : گوداربللو ، سربازی بود که چهارصد و پنجاه سال پیش ، در راه عشق ، کشته شده است ، مردم شهر برای یادبود او مجسمه ، او را ساخته و در شهر «راوانا» نصب نموده‌اند ! اهالی آنجا عقیده دارند که این مجسمه ، برای زنانی که در عشق ، شکست (بقیه در صفحه ۱۶)

روزه چه تغییراتی

در

بدن بوجود میآورد؟

همانطور که قبلاً عرض شد، در مملکت ما طول مدت روزه بر حسب فصول مختلفه سال بین ۱۱۵ تا ۱۶۵ ساعت تفاوت میکند و با در نظر گرفتن اینکه بیشتر ایام سال روزها از ۱۴ ساعت کمتر است و در هر سی و شش سال ممکنست روزهای ماه رمضان ۱۶۵ ساعت برسد میتوان حد متوسط را ۱۳۵ ساعت فرض کرد.

به بینیم در این مدت چه تفاوتی با زمان معمولی یعنی حالات غیر روزه ممکنست اتفاق افتد.

اولاً آب آشامیده نمیشود - ثانیاً خوراک خورده نمیشود.

آشامیدن آب صرف نظر از حرارت محیط (شدت گرما) و نوع خوراک خورده شده (هر چه شور تر و پر ادویه تر و سنگین تر باشد آب بیشتر لازم دارد) بیشتر تابع عادات است و عده زیادی از آنان که احساس عطش فراوان میکنند مخصوصاً در خانمهای ۳۰ - ۵۰ ساله دچار عطش کاذب و با اصطلاح طبی دیپسومانیا **DIPSOMANIA** میباشد که اگر از دسترس این افراد، آب بیخ دور شود و یا فکرشان متوجه آب و ظرفی که آب را بیاد میاورند نباشد عطش آنها فرو خواهد نشست و ما عملاً برای معالجه آنان هرگونه ظرف آب و بیخ و یا ظروف محرك عطش مثل کاسه فیروزه یا لیوان بلورین و یخچال و غیره را از دسترس آنها دور کرده و اگر احساس تشنگی کردند بآنها نوشیدن آب معمولی یا دم چاه را تجویز میکنیم و در همه آنها درمان موثر بوده است.

معمولاً در بیشتر فصول سال و با غذای معمولی کم ادویه و کم نمک کمتر احساس عطش در روز خواهد شد مع هذا همانطور که بعداً اشاره خواهیم کرد در شرع مقدس اجازه داده شده که اگر کسی شدیداً دچار عطش شود که نتواند خودداری کند مجاز است با آب افطار کند و روزه را ادامه دهد و قضا ندارد. (حدیث ۷۰۲ کتاب تهذیب شیخ طوسی)

و این خود اهمیتی است که شارع مقدس به آب در زندگی انسان داده است و یک چنین تسهیلی برای خوراک موجود نیست زیرا بدن انسان در مقابل بی‌آبی کمتر تاب مقاومت دارد و ضربی آبی خیلی بیشتر از بیخوراکی است اما در باره خوراک معمولاً در ایران سه وعده غذا میخورند که ناشتائی صبحانه از همه کوچکتر است و اکثر مردم بخوردن نیمی نان و مقداری پنیر و چای یا کره مربا یا یک تخم مرغ قناعت میکنند که

با محاسبه کالری، ۱۰۰ گرم نان و ۵۰ گرم پنیر و ۱۵۰ گرم شیر میشود $۳۹۰ = ۱۰۲ + ۴۸ + ۲۴$ کالری .

یعنی با نخوردن صبحانه تقریباً ۱۶-۱۷ درصد کمتر غذا وارد بدن میشود که آنرا نیز اکثر روزه داران با خوردن انواع شیرینی یا آجیل یا یک لیوان شیر اضافه در شب جبران میکنند و اگر در نظر بگیریم که در ۱۰۰ گرم زلویا یا بامیه (نصف نشاسته نصف قند و چربی) بیش از ۴۰۰ کالری است و در ۱۰۰ گرم مغز بادام ۶۰۰ کالری خواهیم فهمید که از نظر مقدار کالری لازم آنانکه روزه میگیرند با آنهاییکه روزه نمیگیرند چندان فرقی ندارند و بعلاوه میتوانند همان مقدار ۲۷۱۷ کالری یا ۲۸۰۰ کالری را در دو وعده افطار و سحر تناول کنند بدون اینکه دچار سوء هضم یا ابتلا معده گردند .

بقیه ۸۳ کالری (تفاوت بین ۲۸۰۰ کالری و ۲۷۱۷ کالری) معیار حساب تقریبی ما را معمولاً سبزیهای پخته و بقولات و میوهجات و تنقلات که در ظرف روز، هر شخص میخورد پرمیکند از قبیل لویا سبز - سلغم - کدو - بادمجان - اسفناج - سبزیجات پخته ، گوچه فرنگی و غیره .

پس ملاحظه میشود که از نظر خوراک ، اصولاً تغییری در زمان روزه و غیر روزه در شخص بوجود نمیآید مع هذا مادست بالا را میگیریم و فرض میکنیم در این مدت مخصوصاً در روزهای بلند حقیقتاً شخص کمتر از مقدار لازم غذا میخورد اگر به گفتههای پیشین رجوع کنیم می بینیم که مقدار «هیدرات دو کربن» ذخیره انسان بالغ معمولی کافی برای نخوردن ۱۳-۱۶ ساعت غذا میباشد یعنی در این مدت در ساختمان «پروتئین» ها که مواد اصلی بدن را تشکیل میدهد هیچگونه تغییر نمیکنند - چربیها نیز که سپر بالای بدن هستند تغییری نمیکنند و فقط مواد هیدراکربنی ذخیره که ناپایدارترین مواد هستند و فقط بدرد احتراق فوری میخورند مصرف میشوند . پس در حقیقت وزن انسان کاهش نمییابد یا اگر یافت بسیار ناچیز خواهد بود مخصوصاً همانطور که دیدیم بدن انسان سرعت با هرگونه تغییر محیطی مخصوصاً نوع خوراک و مقدار آن سازگار میشود و میتواند اعمال حیاتی و فعالیت خود را ادامه دهد - و این تجربه ایست که اینجانب روی خودم شخصاً چندین سال انجام داده ام و همین امسال نیز دارم انجام میدهم . وزن بنده قبل از ماه رمضان ۶۸ کیلو بوده و هر روز نیز خود را با شرایط مشابه وزن کرده ام و هنوز تغییری نکرده ام فقط دیر روزه ۶۸۷۰۰ رسیده بودم .

عده ای از دانشجویان علاقمند بدین نیز داوطلبانه حاضر به آزمایش شیمیائی و فیزیولوژی و مطالعه اثرات روزه بروی خود شده اند که نتایج مطالعات آنها در آتیه منتشر خواهد شد .

بالاخره باید دانست که روزه مخصوصاً - روزه در مناطق ما قدرت روحی و جسمی را نه فقط کم نمیکند بلکه قدرت روحی را همیشه و قدرت جسمی را اکثراً زیاد میکند و برخلاف تصویری که از سیاهان شمال آفریقا محصول کار را نیز کم نمیکند و این تجربه ایست که همه ی روزه داران روی خود و کار خود بعمل آورده اند . و با در نظر گرفتن

شرایط مساوی فرصت بیشتر برای کار در موقع روزه موجود است . البته بعضی مواقع استثنایی هست که ممکنست که برای بعضی اشخاص ضعیفی بوجود آید یا قدرت جسمی کم شود ولی آن نیز در بسیاری موارد تابع وهم و خیال است که عده‌ی کثیری از مردم خیال میکنند روزه بارسنگینیست بردوش آنان - و شاید از نظر روانی در ابتدای بلوغ یا قبل از آن تحمیلی بکودک شده ونوعی ترس و وحشت بر روحیه‌ی او مستولی شده که بطور ناآگاه از روزه وحشت دارد و این موضوع در تربیت فرزندان و امر آنان بر روزه گرفتن باید مورد نظر قرار گیرد . - که در امر روزه نوعی دلخوشی ولذت برای کودکان از طرف والدین آنان بوجود آمده تا با میل و شغف آنرا قبول کرده وانجام دهند - نه با اکراه و ترس .

پس بطور خلاصه میتوان نتیجه گرفت روزه‌ی که در اسلام واجب است برای شخص بالغ مکلف سالم به هیچ صورت زیان آور نیست .

(بقه از صفحه ۱۳)

خورده‌اند ، شفاعت مینماید ، و لذا تمام زنها و جهان گردان ، که از شهر «راوانا» عبور می‌کنند، بوسه‌هایی چند ، بر پیکر این مجسمه میزنند و در نتیجه پیکر مجسمه در زیر انواع مختلف ماتیک ، غرق شده است و به ضخامت چند سانتیمتر ماتیک ، روی آن ، نشسته است !

مقامات انتظامی اخیرا مجبور شده‌اند ، از بوسیدن مجسمه جلوگیری نمایند ! (۱)
 گرچه نمونه‌های فراوانی از انواع خرافه پرستی ها در کشورهای متمدن ! در دست است و میتوان با ارائه آنها سندهای گویاتری برای عدم آزاد فکری عصر فضا، نشان داد ولی برای ترس از اطاله سخن به آمار زیر اکتفاء میکنیم :
 «هم اکنون ، در فرانسه ۶۰۰۰۰۰ نفر جادوگر و رمال ، وجود دارد ، و در مدت یکسال ، هشت میلیون نفر فرانسوی برای رفع گرفتاریهای خود ، بآنها مراجعه می‌کنند ! (۲)

با در نظر داشتن مطالب فوق ، این حقیقت ، بخوبی روشن گردید که در هر زمانی مخصوصا در عصر ما روح تقلید و خرافه پرستی مانند زنجیری دست و پای تفکر آزاد و اندیشه صحیح را بسته و مردم را از پی جوئی از علت و معلول واقعی میان اشیاء و بازشناسی حق از باطل ، خوشبختی از بدبختی ، بازداشته ، آنان را اسیر و برده موهومات و تقلیدهای کورکورانه ساخته است . در شماره آینده نشان خواهیم داد که اسلام چگونه اسلام چگونگی این زنجیر هارا پاره کرده و بایان عوامل عقب افتادگی و استعمار مبارزه کرده است .

۱ - قرآن قانون آسمانی بشر نقل از مجلات .

۲ - اطلاعات ۱۳۰۲ ر ۴۴